

TIẾT 3

Bài 3. THỨ TỰ TRONG TẬP HỢP CÁC SỐ TỰ NHIÊN

I. MỤC TIÊU

1. Yêu cầu cần đạt

- Nhận biết được tia số.
- Nhận biết được thứ tự của các số tự nhiên và mối liên hệ với các điểm biểu diễn chúng trên tia số.

2. Phát triển năng lực

- Năng lực giao tiếp và hợp tác: HS tự tin trình bày được kết quả thảo luận của nhóm, biết chia sẻ giúp đỡ bạn thực hiện nhiệm vụ học tập, có khả năng tranh luận và bảo vệ ý kiến của mình.
- Năng lực tư duy và lập luận toán học: HS so sánh được hai số tự nhiên nếu cho hai số viết trong hệ thập phân, hoặc cho điểm biểu diễn của hai số trên cùng một tia số.
- Năng lực sử dụng công cụ và phương tiện học toán: HS sử dụng được thước thẳng có chia khoảng vẽ và biểu diễn được số tự nhiên cho trước trên tia số.

3. Phẩm chất

- Chăm chỉ: Tích cực trao đổi, tự học, ghi chép đầy đủ.
- Trung thực: Hoạt động nhóm báo cáo trung thực, đánh giá công bằng, khách quan.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. **Chuẩn bị của GV:** Máy chiếu, một vài đồ dùng hay hình vẽ có hình ảnh của tia số (nhiệt kế thủy ngân, cái cân đòn, thước có vạch chia...).

2. **Chuẩn bị của HS:** Bộ đồ dùng học tập.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: MỞ ĐẦU (3 phút)

a) **Mục tiêu:** Từ hình ảnh xếp hàng trong thực tế hướng HS vào nội dung về thứ tự trong tập hợp số tự nhiên.

b) Nội dung: Hình ảnh xếp hàng mua vé (SGK).

c) Sản phẩm: HS nhận biết được thứ tự trong việc xếp hàng, nhận ra sự tương tự của việc xếp hàng với sự sắp xếp các số trong tập hợp số tự nhiên.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
GV chiếu hình ảnh, giới thiệu như SGK. GV hỏi: dòng người xếp hàng ấy và dãy số tự nhiên đang học có gì giống nhau? Giới thiệu nội dung bài học.	HS quan sát, lắng nghe, suy nghĩ. HS nêu ý kiến.

Hoạt động 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI (25 phút)

Thứ tự của các số tự nhiên

a) Mục tiêu: Nhận biết được thứ tự của các số tự nhiên và mối liên hệ với các điểm biểu diễn chúng trên tia số.

b) Nội dung:

- Nhắc lại về tập hợp \mathbb{N}, \mathbb{N}^* .
- Vẽ tia số, biểu diễn các điểm trên tia số.
- Thực hiện HĐ1; HĐ2; HĐ3 trong SGK để rút ra kiến thức.

c) Sản phẩm:

Tia số Hình 1.5.

HĐ1: Trong hai điểm 5 và 8 trên tia số, điểm 5 nằm bên trái điểm 8, điểm 8 nằm bên phải điểm 5.

HĐ2: Điểm biểu diễn số tự nhiên nằm ngay bên trái điểm 8 là điểm 7; Điểm biểu diễn số tự nhiên nằm ngay bên phải điểm 8 là điểm 9.

HĐ3: Với n là một số tự nhiên nhỏ hơn 7 thì điểm n nằm bên trái điểm 7.

Kết luận: Hộp kiến thức SGK.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
GV cho HS nêu lại tập hợp \mathbb{N} . Hướng dẫn HS vẽ tia số và biểu diễn các điểm trên tia số, cách đọc các điểm trên tia số. Yêu cầu HS đọc và trao đổi theo cặp trả lời HĐ1, HĐ2, HĐ3.	HS nêu lại tập hợp \mathbb{N} . HS vẽ tia số dưới sự hướng dẫn của GV. HS thực hiện theo cặp.

<p>GV căn cứ kết quả câu trả lời của HS lần lượt đưa ra các kiến thức trong phần <i>Hộp kiến thức</i>.</p> <p>Chẳng hạn, sau HĐ1 thì nêu kết luận thứ nhất; sau HĐ2 thì nêu kết luận thứ hai.</p> <p>Đưa ra ví dụ thể hiện tích chất bắc cầu và rút ra kết luận thứ ba.</p> <p>Cho HS giải thích khẳng định phần <i>Chú ý</i>: Số 0 không có số tự nhiên liền trước và là số tự nhiên nhỏ nhất.</p> <p>Nhận định, đánh giá, chốt lại: Khi vẽ tia số các điểm trên tia số cách đều nhau.</p>	<p>HS báo cáo kết quả.</p> <p>HS nghe kết hợp quan sát trên tia số, rút ra kiến thức.</p> <p>HS trả lời, rút ra kết luận.</p> <p>Giải thích.</p>
---	--

Hoạt động 3: LUYỆN TẬP (10 phút)

a) **Mục tiêu:** Củng cố kiến thức về thứ tự số tự nhiên, khắc sâu kiến thức về tính chất bắc cầu. biết sử dụng kí hiệu $\leq; \geq$.

b) **Nội dung:**

- Thực hiện hai bài tập SGK: Luyện tập; Vận dụng.
- Đọc hiểu – Nghe hiểu: Cách sử dụng các kí hiệu $\leq; \geq$.
- Bài tập ?.

c) **Sản phẩm:**

Luyện tập: a) $m > n$; b) Trên tia số điểm n nằm trước điểm m.

Vận dụng: Gọi a, b, c lần lượt là số tiền mà cửa hàng thu được vào buổi sáng, chiều, tối. ta có: $a > b$ và $b > c$. Do đó $a > c$. Nghĩa là số tiền thu được của cửa hàng đó vào buổi sáng nhiều hơn buổi tối.

Bài tập ? : Các số thuộc tập A là: 5; 8; 9; Các số thuộc tập B là: 3; 5.

d) **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>GV chiếu bài tập Luyện tập trên bảng, yêu cầu HS đọc và thực hiện cá nhân. (Có thể hướng dẫn HS học tập kinh nghiệm của P1).</p> <p>GV nhận định, đánh giá.</p>	<p>HS đọc, thực hiện cá nhân.</p> <p>1 HS lên bảng thực hiện và giải thích cách làm.</p> <p>HS lớp nhận xét, chia sẻ.</p>
<p>Chiếu bài tập Vận dụng, yêu cầu HS đọc và thực hiện chung với cả lớp.</p> <p>GV hướng dẫn chung cả lớp thực hiện thông qua các câu hỏi lập luận, so sánh.</p>	<p>HS đọc yêu cầu.</p> <p>HS trả lời, trình bày theo hướng dẫn của GV.</p>

<p>GV yêu cầu HS đọc phần Đọc hiểu – Nghe hiểu các kí hiệu \leq; \geq.</p> <p>– GV giải thích rõ thêm các kí hiệu \leq; \geq và ý nghĩa của chúng. Mở rộng tính chất bắc cầu, cho HS lấy ví dụ cụ thể.</p> <p>Cho HS trả lời phần ?.</p> <p>Có thể hướng dẫn như sau:</p> <p>– Cho HS viết tập A, tập B bằng cách liệt kê các phần tử.</p> <p>– Xét các số đã cho xem số nào thuộc tập A, số nào thuộc tập B.</p> <p>GV nhận định, đánh giá.</p>	<p>HS đọc SGK.</p> <p>Nghe, ghi chép.</p> <p>HS lấy ví dụ cụ thể về mở rộng tính chất bắc cầu.</p> <p>HS thực hiện bài tập cá nhân.</p> <p>1 HS lên bảng trình bày.</p> <p>HS lớp thực hiện, nhận xét, chia sẻ.</p>
--	---

Hoạt động 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a) **Mục tiêu:** Củng cố kiến thức về thứ tự trong tập hợp số tự nhiên.

b) **Nội dung:** Bài tập 1.13; 1.15a,b (SGK tr.14).

c) **Sản phẩm:**

Bài 1.13: 3 528; 3 529; 3 530; 3 531; 3 532; 3 533.

Bài 1.15: a) $M = \{10; 11; 12; 13; 14\}$; b) $K = \{1; 2; 3\}$.

d) **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>Chiếu đề Bài tập 1.13 trên bảng, yêu cầu HS đọc và trả lời.</p> <p>Nhận xét, đánh giá.</p> <p>Chiếu Bài tập 1.15 a,b.</p> <p>Cho HS hoạt động cá nhân thực hiện sau đó kiểm tra chéo bài.</p> <p>Nhận định đánh giá kết quả, ý thức thực hiện nhiệm vụ của HS.</p>	<p>HS đọc yêu cầu bài tập.</p> <p>Báo cáo kết quả trực tiếp.</p> <p>HS nhận xét.</p> <p>HS thực hiện cá nhân.</p> <p>HS kiểm tra chéo kết quả, báo cáo.</p>

HƯỚNG DẪN TỰ HỌC Ở NHÀ (2 phút)

– Ôn tập lại kiến thức thứ tự trong tập hợp số tự nhiên.

– Làm các bài tập 1.14; 1.16 (SGK tr.14).

– Tìm hiểu trước bài 4: *Phép cộng và phép trừ số tự nhiên.*